

Namminersornerullutik Oqartussat missingersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut

1.

Namminersornerullutik Oqartussat 1999-mi ukiunik 20-ngortorsiorlutik nalliuttorsiorput. Namminersornerunerup eqqunneqarneraniit ineriartornerup ilisarnaatigisimavaa immikkoortui amerlanerujartuinnartuni nammineerluni aqutsinerit annertusiartornerat. Tamakku nammineerluni aningaasarsiornikkut tulleriinnilersuinissamut periarfissat amerleriarnerinik kinguneqarsimapput. Peqatigitillugu aningaasarsiornikkut nammineq akisussaaneq namminersornerulluni ingerlanerup siunertaatut pingaaruteqarluinnartutut inissisimavoq.

Ukiut 20-it ingerlanerini akissaaffeqarfiit aqutsiviillu annertusaavigineqarnerisa ilutigisaannik aningaasatigut missingersersuusiornerni periaatsit aaqqissuussaanaissaat ataqatigiissaarluagaanissaallu pisariaqaleraluttuinnarsimavoq. Missingersersuusiornerni periaatsit aningaasarsiornikkut akissussaaffiup annertusiartortup nalaani atorsinnaassapput, tamatumunngalu peqatigitillugu aningaasaqarnikkut pisuussutit naalackersuinikkut assigiinngitsunut sammititamik tulleriinnilersornissaanni aalajangerniarnernut isumannaatsunik tunngavissaqarnissamut qulakkeerutaasussaassallutik. Taakku saniatigut missingersersuusiortarnerni aningaasaliissuteqartarnernilu periuseq pisortat aningaasaataasa pitsaasumik aqunneqarnissaannut tapertaasassaaq.

2.

Kisiannili oqaatigineqassaaq Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut ingerlanerata ukiuni arlalinni ilisarnaatigisimagaa ingerlatsinerminni aningaasartuutit amerliartuinnarnerat, tamannalu Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut ingerlatsinerminni eqaatsumik ingerlatsisinnaanerigaluannut killiliisuuvoq peqatigitillugulu aningaasarsiornikkut iliuseqarfiusinnaasunik killiliisuulluni. Ingerlatsinermut aningaasartuutit taakku ilangaatsiarsuisa ilassutitut aningaasaliissutinngorlugit ilanngunneqartarnerat ileqquuleraluittuinnarsimavoq. Tamatumunnga peqatigitillugu aningaasaliissutitut inatsisit paasissutissanik aaqqissuussinernut tun-ngasunik naalackersuinikkut tamakkiisumik isiginninniarsinnaaneq eqqarsaatigalugu iluaqutaasussamik pisariillisarneqarsinnaasunik pitsanngorsarneqarsinnaasunillu imaqarput.

Naalackersuisut tamanna aallaavigalugu aningaasatigut missingersersuusiortarnerup

Namminersornerullutik Oqartussat aningaasarsiornikkut aqutsinerata nutaaliangortinneqarnissaanik kinguneqartussamik nutarterivigineqarnissaanik suliaq aallartitissimavaat. Maannamut isumaliutersuutaasarsimasut arlallit nalunaarummi "Namminersornerullutik Oqartussani aningaasaqarnermik aqutsineq"-mi, Inatsisartut 1999-mi upernaakkut ataatsimiinnerannut atatillugu agguanneqartumi ilanngunneqarsimapput.

Inatsisartut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut missingersersuutaannut inatsisissaattut siunnersuut una, missingersersuusiornermut inatsit, aningaasarsiornikkut aqutsinerup nutaaliangorsarneqarnerani taaneqartumik nangitsineruvoq.

3.

Missingersersuusiortarnermut inatsit arlalitsigut missingersersuusiortarnermi tunngaviusartunik atuuttunik aaqqissuussamik atuilersitsiffiuvoq erseqqissaanerullunilu, soorlu Inatsisartut ukiumut aningaasanut inatsisip atuuffianut aningaasarsiornikkut tulleriinnilersuinerit sapinngisamik ani-ngaasanut inatsimmi ataatsimoortinniarneqartarnissaannik tunngavigisaq. Tunngavigisaq taanna aningaasarsiornep naalackersuinnikkut tamakkiisumik isiginiarneqarsinnaalernissaanik aammalu tamakkiisumik assigiinngitsunullu sammititamik tulleriinnilersuisarnissap qulakkeerneqarnissaanik siunertaq tunngavigalugu pingaaruteqarluinnarpoq.

Aningaasanut inatsimmi ataatsimoortitsilluni tulleriinnilersuisarnissamik tunngavimmut tapertaatinniarneqarpoq ilassutitut aningaasaliissutitut inatsisip kingusinnerusukkut inatsisitut, ukioq aningaasanut inatsisip atuuffia naareeraangat akuersissutigineqartartussatut aammalu Inatsisartut Inatsisartullu Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata akuersissutigeriigaannik inatsisikkut aaqqiinnerusartussatut, inissinniarnera. Tamatuma kingunerisaanik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata suliani ataasiakkaani aalajangiisinnaatitaanera ukioq kaajallallugu atuuttussanngorlugu annertusineqarpoq, t.i. Inatsisartut ataatsimiinnerata nala ilanngullugu. Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata Inatsisartut ataatsimiinnerata nalaani siusinnerusukkut ilaatigut suliarisarpai ilassutitut aningaasaliissutissatut siunnersuutitut isumaliutissiissutit, taamatullu oqartussaaneq maanna allanngortinniarneqarpoq sulianut aningaasaliissuteqarnermut tunngassuteqartunut atatillugu aalajangiisarnissamut oqartussaananngortillugu.

Naatsorsuutigineqarpoq Inatsisartut ukioq 2000-imi ataatsimiinnissaanni Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaata allannguuteqartinneqarnissaa ataatsimut isigalugu siunnersuutigilersaarneqartoq. Tassunga atatillugu Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata oqartussaaneq pillugu aalajangersakkat taamatullu

aamma ilassutitut aningaasaliissutit pillugit aalajangersakkat inatsisissatut siunnersuummi uani aalajangersakkanut naapertuuttunngorsarneqarsinnaassapput. Malugeqquneqassaaq inatsisit assigiinngitsunut iminnut assortuuttunik imaqarpata inatsimmi akuersissutigineqartumi kingullermi aalajangersakkat atuuttussaassasut.

Missingersersuusiornermut inatsimmi Inatsisartut Inatsisartut Suleriaasissaat naapertorlugu inatsisissatut siunnersuutitik aningaasartalinik suliaqartarnissaminnut aalajangiiffigisassatullu siunnersuutitik aningaasartalinik saqqummiunneqartarnissaminnut nalinginnaasumik periarfissaat eqqorneqanngillat. Taamaattorli Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 16, ilassutitut aningaasaliissuteqartarnermut periutsumut tunngasoq, missingersersuusiornermut inatsisip imaanut naapertuuttunngorlugu iluarsiiissusertariaqassaaq.

Aammattaaq missingersersuusiornermut inatsimmi ilaapput aningaasaleeriaatsit aningaasaliissutillu atorineqarnissaannut maleruagassat kiisalu aningaasaliinerit nutaat allanngukkalluunniit aaqjissuussanngortinneri.

4.

Taakku saniatigut missingersuusiornermut inatsimmi ilaapput sanaartugassanut sulisoqarnermullu tunngatillugu missingersersuusioriaatsinik annertuutigut pisariillisaanerit nutaaliangorsaanerillu. Sanaartugassanut tunngatillugu Sanaartugassanut iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik pilersinneqassaaq, tamatumalu kingunerissavaa teknikimut tunngassuteqartut soorlu piffissat sanaartorfiit nikinnerisa sanaartukkanullu tunngatillugu aningaasaliissuteqaaqqinnissanik apeqqutit, aningaasatigut kingunerisassaasa, aningaasaliissutinut inatsisini ilanngunneqartarunnaarnissaat. Taamalillutik sanaartugassanut tunngatillugu naalakkersuinikkut isummerfiginiagassani sanaartugassanut nutaanut aningaasaliissutissat tamarmiusut aallunniarneqarsinnaanngussapput. Sanaartugassanut ani-ningaasaliissutit taakku aningaasaliissutinut inatsimmut ilanngunneqareeraangamik Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmut nuunneqarsinnaanngussapput.

Aammattaaq sanaartugassanut tunngasut nutaaliangortinneqanerisa kingunerissavaat pilersaarusiat ataasiakkaat qanoq sukkatigisumik sananeqarnissaasa pilersaarusiornermi ulluinnarnilu ingerlanissami qissisimaagassat nalilersuiffigereernerisigut naleqqussarneqarsinnaanissaat.

5.

Sulisoqarnermut tunngatillugu tjenestemanditut atorfiit inuttalersugaaneri maannamut

anigaasanut inatsimmi § 3-mi ilanngunneqartarput. Missingersersuusiornermut inatsimmi siunnersuutigineqartoq naapertorlugu tjenestemanditut atorfiit inuttalersugaaneri siunissami aningaasaliissutitut inatsisini ilaatinneqartarunnaassapput. Taamatut allanngueq pissutigalugu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaanni allannguisoqartussanngusaaq. Allannguinissamik siunnersuuteqarnermut tunngaviuvoq tjenestemanditut atorfiit inuttalersugaanerisa aningaasaliissutitut inatsisit akuersissutigineqartarneritut atatinneqarnerata pitsaasuunngitsutut isumaqarfigineqarnera. Aningaasaliissutitut akisussaasut ataasiakkaat aningaasaliissutit aalajangersimasut tjenestemanditut isumaqatigiissutilluunniit malillugit sulisorisanut akissarsiatut immaqaluunniit tamatumunnga taarsiullugu avataaniit sullinneqarnermut aningaasartuutitik atorneraat aningaasaqarnerup aqunneranut tunngaviumik pingaaruteqanngilaq. Tunngavissaatinneqartariaqarpoq aningaasaliissutitut akisussaasut suliassat pitsaanerpaamik aningaarsaqarnikkullu iluaqutaanerpaamik naammassinneqarnissaat qulakkeertassagaat. Siunissami tjenestemanditut atorfiit amerlassusiisa pisariaqartitat tunngavigalugit aqunneqarnerat iluaqutissartalimmik allaffeqarfikkoortumik isumagineqarsinnaassaaq. Tamatuma kingunerisaanik Inatsisartut qanoq annertutigisumik ilisimatinneqartarnissaannik pisussaaffiliisoqarsinnaaneramik apequt tjenestemandit pillugit inatsisit iluarsiiusernerini aalajangersaavigineqarsinnaavoq.

6.

Kiisalu aamma missingersersuusiortarnermut inatsit aningaasaliissuteqartarnermi paasissutissiisarnikkut aningaasartuutinillu nakkutilliisarnikkut tunngavissanik qulakkeereqataassaaq. Taassuma saniatigut paasissutissiisarnermik piumasaqaatip pisariillisinneqarnera inatsisikkut qulakkeerneqassaaq, taamaalillutillu Inatsisartut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaqarnerannut aningaasarsiornikkullu aqutsinerannut tamakkiisumik malinnaanissaminut periarfissarissaarnerulissallutik.

Paasissutissiisarnissamik piumasaqaatini ilaapput ingerlatat, maleruagassat tunngavigineqartut missingersersuusiornermilu tunngavissaatinneqartut pillugit paasissutissiisarnermi annertusineqarnissaat kiisalu aningaasaliissutitut assigiinngisitaartunut nalunaarsuusiortarnissanik piumasaqaatit. taaneqartumut kingullermut tunngatillugu ilaatigut eqqarsaatigineqarput nalunaarsuutit "immik-koortut naalackersuinermut tunngasut" pillugit paasissutissanik, nalinginnaasumik naalackersuisoqarfikkuutaartumik agguataarineq malinnagu assigiinngisitaartunut agguataarilluni paasissutissiinertut sulianik, imallit.

Aammattaaq nutaanik aningaasaliissuteqarnerit aningaasaliissutinilluunniit allannginerit pillugit paasissutissiissutit annertusineqassapput.

Inatsisartut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutaasa isertitaasalu nikerarneri, taakkununga ilanngullugit aningaasanut inatsimmi tunngavilersuutitut naleqqiullugu nikingassutit, pillugit paasiuminartunik paasissutissinneqartarnissaminnik piumasaqaataat aningaasartuuteqartarnikkut ingerlatsineq pillugu ilisimatitsissutit/nassuiaatit aqputigalugit Inatsisartut upernaakkut ukiakkullu ataatsimiinnerini timitalerneqartassaaq.

Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni ukiumi siuliani ilassutitut aningaasaliissutissanut siunnersuut, ukiumi siuliani naatsorsuutit kiisalu aningaasaqarniarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut saqqummiunneqartassapput. Taaneqartoq kingulleq tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaqarnerat pillugu ukiumoortumik nalunaarut, isertitat aningaasartuutillu nikerarneritut nassuiaataasoq misissuinernillu nalilersuutaasoq aammalu aningaasartuuteqarfinni pingaarutilinni aningaasaqarnikkut ingerlatatigullu misissuinernut takussutissianik imalik. Nalunaarutit taassuma aningaasaqarniarnikkut ingerlatsineq pillugu maannamut nassuiaasiaasarsimasut, Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni oqaluuserineqartarsimasut, assigiinnangajappai.

Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni ilisimatitsissummi ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasaliissutit allannguutaat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit Naalakkersuisunillu akuersissutigineqarsimasut paasissutissiissutigalugit killiffik ilisimatitsissutigineqartassaaq. Taakku saniatigut aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat aningaasartuuteqarfigineqarsimanerini nakkutilliisimaneq kiisalu isertitassatut aningaasaliissutit pillugit nakkutilliisimaneq pillugit ilisimatitsisoqartassaaq.

Missingersersuusiornermut inatsit arlalitsigut inatsisitut sinaakkusiussatut, Namminersornerullutik Oqartussani aningaasarsiornikkut aqutsinerup nutaaliangorsarneqarnissaanut tunngavissanik pingaarutilinnik taamaallaat imaqartutut, isikkoqarpoq. Taamaammat inatsimmi inatsisitigut tun-ngavissaliilluni Missingersersuusiornermut Malittarisassanik, missingersersuusiornermut inatsisimmi tunngavilersuutitut pingaarnernut itisilerutigineqartussanik, - maannamullu missingersersuusiornermut ilitsersuutaasimasumut taartaasussanik - suliaqartarnissamut periarfissiisoqarlunilu piumasaqaateqartoqarpoq. Aammattaaq Missingersersuusiortarnermut malittarisassat eqqortumik nassuiarneqarsinnaanissaat atornerqarsinnaanissaallu qulakkeerniarlugu allaffissornikkut ilitsersuutit suliarineqassapput.

Taamaalilluni missingersersuusiornermut inatsit una kisimiissanngilaq, aammali ilaqartussaassalluni allaffissornikkut allannguutit arlalinnik kiisalu missingersersuusiornermut inatsimmut erseqqissaatinik.

Aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Inatsit immi aningaasatigut kinguneqartussaangilaq, kisiannili Namminersornerullutik Oqartussani aningaasaqarnikkut aqutsinerup pitsanngorsarneqarnissaanut aqutissiuusseqataasinnaalluni.

Inatsisip kingunerisaanik ukunani arlalinnik naqqiuteqarnissaq pisariaqassaaq:

- Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 20. oktober 1988-imeersoq
- Namminersornerullutik Oqartussat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 23, 3. november 1994-imeersoq.
- Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Suleriaasissaat 3. juni 1993-imeersoq.
- Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuserinerat il. il. pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq.
- Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq.
- Inatsisartut suliffeqarfiutaanni tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 4 ull. 20. maj 1998-imeersoq.

Taakku saniatigut inatsisip kingunerisaanik Namminersornerullutik Oqartussani allaffissornikkut ingerlaatsit allannguuteqartussaassapput. Naggataatigut oqaatigineqassaaq allannguinnissat pisariaqartut piaartumik allanngortinneqarsinnaassappata allannguutissatut inatsisinik, Missingersersuusiornermut Malittarisassanik, ilitsersuutinik il. il. suliaqarnissamut atatillugu aningaasanik pisariaqartitanik immikkoortitsinissaq pisariaqassasut.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersakkami aningaasanut inatsisip tunngaviusumik atuunera aalajangersarneqarpoq. Er-seqqissarneqarpoq Naalakkersuisunut ilaasortaq pineqartoq aningaasaliissutinik pissarsereersimatinnagu aningaasartuuteqaranilu aningaasanik isertitaqartoqarsinnaanngitsoq. Ilanngullugu erseqqissarneqarpoq aningaasanut inatsisip Nunatta Karsiani aningaasartuutit isertitallu tamakkerlugit imarissagai.

Aningaasaliissutit maleruagassatut pingaarnertut aningaasanut inatsimmi pissarsiarineqartassapput imaluunniit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut saqqummiussinikkut pissarsiarineqartassallutik. Aningaasaliissutit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit akuersissutigineqartut akuersissutigineqarnermik kingorna aningaasaliissutinut inatsimmut, ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmut, ilanngunneqartassapput.

§ 2-mut

Aalajangersakkami ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata sivilissusia nassuiarneqarpoq.

§ 3-mut

Aalajangersakkami taaguut “aningaasaliissuteqarneq” Naalakkersuisunut ilaasortap aalajangersakkat erseqqinnerusut malillugit iliuuseqartartussanngorlugu pisinnaatinneqartarnissaatut nassuiarneqarpoq. Aalajangersakkat taakku inatsimmi uani, inatsimmi allami, Missingersersuusiornermut Malittarisassani, oqaasertaliussatut imaluunniit ukiumoortumik aningaasanut inatsisini nassuiaatini aalajangersarneqarsimasuusarsinnaapput.

§ 4-mut

Aningaasanut inatsit immikkut aningaasartuutinut missingersersuusianik immikkullu isertitassanut missingersersuusianik imaqarpoq. Aningaasartuutinut missingersersuusiani ilaapput aningaasartuutit tamarmik kiisalu isertitat ingerlatsineranut tunngassuteqartut, tassa imaappoq suliffeqarfiup allaffissornikkulluunniit immikkoortortaqarfiup ingerlatsinerata kingunerisaanik toqqaannartumik isertitat.

Isertitassatut missingersersuusiani ilaasussaatinneqarput akitsuutitigut akileraarutitigullu isertitat kiisalu naalagaaffiup tapiissuteqarneratigut isertitat, iluanaarutinit pissarsiat, tunissutisiat il. il., Nunatta Karsianut ingerlatinneqartut.

Aammattaaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasaliissuteqariaatsimi aallaaviusooq tassaasooq aningaasaliissutit aningaasartuutit isertitallu immikkut nalunaarsorneqartarnerat (ilan-ngaatisat ilanngaatigereernagit periuseq). Taamaalillutik aallaaviusumik aningaasartuutit aningaasaliissutit amerlaqataannik isertitaqarneq innersuussutigalugu sinnerneqarsinnaanngillat. Tassa imaappoq aningaasaliissutit ilanngaatisat ilanngaatigereernagit aningaasartuutit ilanngaatisallu ilanngaatigereernagit isertitatut nalunaarsorneqartassasut. Maleruagassaq pingaarneq taanna aningaasaleeriaatsimut "ingerlatsinermut aningaasaliissutit"-mut atatillugu sanioqqunneqarsinnaavoq, takukkit §-it 7 aamma 15. Taamaalilluni ingerlatsinermut aningaasaliissutini suliffeqarfiup ingerlatsisuusup ingerlatsineranut atatillugu annikitsunik isertitaqartoqarsinnaavoq. Taakku assersuutigalugu tassaasinnaapput pikkorissartitsinermut atatillugu isertitat, atortuutunik atornikunik tunisaqarnermit isertitat, nioqqutissanik sullissinernillu tunisinermut isertitat il. il. Taamaalillutik ingerlatsinermut aningaasaliissutini isertitat amerlanerussutaat taakku amerlaqataannik aningaasartuutit amerlanerunissaannut aqqutissiuussisinaapput.

Missingersersuusiat taakku marluk erseqqinnerusumik killilernissaat missingersersuusiornermilu maleruagassat, taakkununga ilanngullugu isertitat suut aningaasartuutitut missingersersuusianut ilanngunneqartarnissaannut maleruagassat, Aningaasaqarnermut naalakkersuisumit Missingersersuusiornermut malittarisassani aalajangersarneqartassapput. Nassuiaatini § 33 innersuussutigineqarpoq.

§ 5-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsit Inatsisartut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani aningaasanik aningaasaqarnikkut tulleriinnilersuinerannut tamakkiisumik takussutissaasasoq. Tamatuma malitsigisaanik ukiumoortumik tulleriinnilersuineq kingusinnerusukkut aningaasaliisoqarnissaanik qinnuteqaatit ataasiakkaat aqqutigalugit tunngavimmigut allanngorteqqusaanngilaq. Missingersersuusiornermut inatsimmi anguniagaavoq aningaasat ukiumut ataasiarlugit tulleriinnilersorneqartarlutillu agguataarneqartassasut, takukkit aallaqqaasiutigalugit nassuiaatit.

Tamatuma malitsigisaanik nutaanik aningaasaliisarnerit aningaasaliissutinillu

allannguisarnerit sapinngisamik annertunerpaamik killilersimaarniarneqartassapput, tassaanerusassallutillu aningaasartuutitut sillimaffigereersimasinnaanngisanut tunngasut, sillimatinik atuinissanut tunngasut imaluunniit aningaasaliissutitik aningaasanut inatsit naapertorlugu aatsaat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat qanoq atorneqarnissaannut erseqqinnerusunik maleruagassioreerpat atorneqarsinnaasunut tunngasut. Taaneqartut kingullit assersuutigalugu aningaasanut inatsimmi sanaartugassanut aningaasaliissutitut atatillugu sanaartugassanut pilersaarussiaq aalajangersimasoq pilersaarussiaq nassuiaaserneqarsinnaasimannikkaangat pisariaqalersinnaasarput, taamalu pisoqartillugu sanaartugassanut aningaasaliissutit atorneqassappata sanaartugassanut pilersaarussiaq aalajangersimasoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut saqqummiunneqaqqaartussaasassaaq.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq Naalakkersuisunut ilaasortaq aningaasaliissutigineqartunut akisussaasoq aningaasaliissutigineqartoq sapinngisamik pitsaanerpaamik atorneqarsinnaaqqullugu aningaasaliissutit atorneqarnerisa nakkutiginnissaanut pisussaasoq, taassumalu saniatigit aqutsinerup naammaginantumik aaqissuunneqarsimanissaa qulakkeerniassallugu, tassunga ilanngullugu aningaasatigit aqutsinerup pitsaasuunissaa ingerlanneqarluarnissaalu.

§ 6-imut

Aalajangersakkami oqaasertaliussanik atuneq aalajangersagaliuunneqarpoq, tassa imaappoq ani-ngaasanut inatsimmi inatsisiliornissamut periarfissiisoqartoq.

Oqaasertaliussat taamaallaat ukiumi oqaasertaliussap aningaasaut inatsimmi ilanngunneqarfigisaani atuuttartussaapput. Taamaalillutik inatsisitigit aalajangersakkat oqaasertaliussatigit aalajangerneqartut inatsisikkut aalajangersakkap atortinnarneqarnissaa kissaatigineqaraqangat ukiumi tullermi aningaanut inatsimmi uteqqinneqartarnissaat pisariaqarpoq. Ataatsimulli isigalugu aalajangersarneqarpoq inatsisit oqaasertaliussat atorlugit piujuartussanik nalinginnaasunilluunniit allannguuteqartinneqarsinnaanngitsut, tamakkulu piviusunngortinneqartassasut nalinginnaasumik inatsisiliorneq aqqutigalugu.

Oqaasertaliussat ukiumi aningaasanut inatsisit atuuffiini tullerni aningaasaliissutissanik siuartitsissutaasinnaanngillat, tamatumalu kingunerisaanik oqaasertaliussami assersuutigalugu aalajangersarneqarsinnaanngilaq siunertamut aalajangersimasumut ukiumi tullermi aningaasanik immikkoortitsisoqassasoq immikkoortitsisoqarumaartorluunniit.

§ 7-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aningaasaleeriaatsinut immikkoortitaartunut agguataarneqartassasut. Taamaalillutik aningaasaliissutit suuneri aningaasaliissutini ataasikaani aningaasanik atuinissaq pillugu maleruagassanut erseqqinnerusunut aalajangiisuusassapput. Aningaasanik atuinissaq pillugu maleruagassat nalinginnaasut immikkoortunullu assigiinngisitaartunut tunngasut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisunit Missingersersuusiordermut Malittarisassani aalajangersarneqartassapput, takuuk § 20.

§ 8-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsisissatut siunnersuut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffissaa sioqqullugu kingusinnerpaamik septemberip aallaqqaataani Naalakkersuisunit saqqummiunneqartassasoq. Aalajangersakkami Inatsisartut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarinissaannut naammattumik piffissaqarnissaat qulakkeerniarneqarpoq aammalu tamanut ammasumik oqallinnissamut piffissaqarnissaq qulakkerniarneqarluni.

§ 9-mut

Aalajangersakkami maleruagassaliuunneqarput aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuutit saqqummiunneqartarnissaat maleruagassiuunneqarput. Allannguutissatut siunnersuutit saqqummiunneqarnissaanni periusissat erseqqinnerusut Inatsisartut Suleriaasissaanni malittarisassaqaartinneqarnerat innersuussutigineqarpoq.

Aalajangersarneqarpoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutini suliaqartarnissaat pillugu erseqqinnerusunik aalajangersagaliussasoq. Taakku ilaatigut tassaasinnaapput naalakkersuisoqarfiit ataasiakkaat allannguutissatut siunnersuutiniq ilaatinniakkaminnik suliaqartarnissaannut piffissaliussat pinngitsoorani malinneqartussat kiisalu ilusiliinissamik piumasaqaatit assigiinngitsut. Taakku saniatigut allannguutissanut siunnersuutit pingaartumik pissutsinut aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarni sillimaffigereerneqarsinnaasimanngitsunut tunnganerusariaqarput aammalu aningaasanut inatsisip sapinngisamik pissutsinut nutaanerpaanut naapertuuttuunissaata qulakkeerneqarnissaanut

atorneqartariaqarlutik, tassunga ilanngullugu aningaasartuutit inatsisitigut pisussaaffigisat kiisalu iseetitat missingernerini allannguutit annertuut ilanngunneqarnissaannut atorneqarlutik.

§ 10-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsit ukiup atuuffigisassami siuliani kingusinnerpaamik ulloq 1. november akuersissutigineqareertassasoq. Taamatut piffissaliussaqaarnissaa pisariaqartutut isigineqarmat piffissaliussaqaq allanngortinneqanngilaq, tassami kommunit aningaasanik missingersersuusiortarnerat, naatsorsuutaat, kukkunersuiffigineqartarnerat naatsorsuuserinerallu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 29-mi 18. september 1995-imeersumi aalajangersarneqarpoq kommunit ukiumut aningaasanut inatsisip atuuffissaanut tullermut aningaasatigut missingersersuusiaat kingusinnerpaamik 1. november akuersissutigineqartassasut.

§ 11-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasanut inatsisip imarisassagai inatsisip oqaasertai. Inatsisip oqaasertaasa imarisussaavaat aningaasaliissutinut nalunaarsuut, ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasaliissutit kontunut pingaarnernut immikkoortitigaallutik nalunaarsorsimaffigisaat. Taakku saniatigut inatsisip oqaasertaasa imarisussaavaat ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani oqaasertaliussat. Aningaasaliissutinut nalunaarsuummi ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasaliissutit kisitsisitaasa saniatigut ukiup aningaasanut atuuffiata kingorna ukiunut tullerni pingasunut, tassa ukiunut aningaasatigut missingiusiorfinnut, najoqqutassatut kisitsisitaliussat.

Maannamut aningaasanut inatsisaasarsimasunut naleqqiullugu nutaajuvoq aningaasaliissutinut nalunaarsuutip aningaasanut inatsisip oqaasertaasa ilaattut suliarineqartalernissaa. Taamaliormi anguniagaavoq aningaasanut inatsisip aningaasaliissutinik tamarmiusunik tamakkiisumik paasiuminartumillu nalunaarsuusiornikkut aallaqqaasertalernissaa.

Ilanngullugu oqaatigineqarpoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq aningaasanut inatsisip oqaasertaani oqaasertaliussanik ilanngussisarnissaaq pillugu erseqqinnerusunik aalajangersagaliortassasoq. Aalajangersakkami pingaartumik qulakkeerniarneqarpoq

maleruagassanik oqaasertaliussat atugaanerat sapinngisamik killilersimaarneqarnissaannut qulakkeerutaasussanik pilersitsisoqarnissaa., ilanngullugu takuuk § 6.

Inatsisissatut siunnersuutip kingunerissavaa maannamut aningaasanut inatsisaasartuni § 3-tut allassimasartup, tjenestemanditut atorfiit inuttalersugaaneriniq imallip, peerneqarnera. Tamatuma kingunerisaanik aningaasanut inatsit matuma kingorna taamaallaat Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaqarnikkut aqutsinerannut tunngassuteqalissaaq. Allannguissamik siunnersuuteqarnermut tunngaviuvoq aningaasaliissutitut akisussaasut ataasiakkaat aningaasaliissutit aalajangersimasut tjenestemanditut isumaqatigiissutilluunniit malillugit sulisorisanut akissarsiatut immaqaluunniit tamatumunnga taarsiullugu avataaniit sullinneqarnermut aningaasartuutitut atorneraat aningaasaqarnerup aqunneranut tunngaviusumik pingaaruteqannginneranik isumaqarneq.

Taamatut allannguinerup kingunerisaanik tjenestemandit pillugit inatsisit kingusinnerusukkut allanngortittariaqalissapput. Aammattaaq allannguissamik siunnersuuteqarnermi tunngavigineqarpoq tjenestemanditut atorfiit inuttalersugaanerata aningaasaliissutitut inatsisit akuersissutigineqartarnerinut ilaatinneqartarnerisa pissusissamisoortutut isigineqannginnerat. Siunissami tjenestemanditut atorfiit amerlassusissaasa pisariaqartitsineq naapertorlugu aqunneqarnerat allaffissornikkut pitsaasumik isumagineqarsinnaalissaaq. Tamanna pillugu aalajangersakkanik Missingersersuusiornermut Malittarisassani ilanngussisoqarsinnaavoq, takuuk § 33. Tjenestemanditut tunngassuteqartut taamatut allannguuteqarnerisa Inatsisartunut ilisimatitsisarnissamut pisussaaffeqarnerup tungaatigut qanoq annertutigisumik kinguneqarnissaat tjenestemandeqarneq pillugu inatsisit allanngortiternerinut atatillugu aalajangersarneqarsinnaavoq.

§ 12-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq nassuiaatit qanoq ittut aningaasanut inatsimmi ilanngunneqassanersut. Oqaatigineqarpoq makku ilanngunneqassasut:

- 1) Angusanut nalunaarsuut,
- 2) inatsisip immikkoortuinut assigiinngisitaartunut angusanut nalunaarsuut,
- 3) kontunut pingaarnernut nalunaarsuut,
- 4) missingersersuusianut ilaatitat, kiisalu
- 5) oqaasertaliussanut nassuiaatit.

Nalunaarsuutit siullit pingasut najoqqutassiaapput, missingersersuusianullu ilaatitat

oqaasertaliussanullu nassuiaatit aningaasaliissuteqarnermi tunngavilersuutigineqartunut erseqqinnerusumik nassuiaataapput.

Kiisalu aamma aalajangersarneqarpoq Aningaasaqarnermut Naalackersuisoq nassuiaatit assigiin-ngitsut tallimat siuliani taaneqartut suliarineqartarnissaannut aalajangersagaliorsinnaasoq, tassungalu ilanngullugu assersuutigalugu sinaakkutissamik missingersersuusianut ilaatitassanik ilusiliinissamut piumasaqaatinik aalajangersimasunik imalimmik aalajangersaasinnaalluni.

§ 13-imut

Aalajangersakkami aningaasanut inatsisimmut nassuiaatit imassa at aalajangersagaliuunneqarput. Nassuiaatit suliarineqarnermini inatsisip oqaasertaasa suliarineqarnerat malissavaat. Tamatuma kingunerisaanik “angusanut nalunaarsuut”, isertitanut missingersersuusianut aningaasartuutinullu missingersersuusianut kiisalu missingersersuusiani angusanut tamarmiusunut (IST-p inerneranut) avitaq, aallaqqaataassaaq. Aammattaaq nalunaarsuut immikkoortunut pingaarnernut naalackersuisoqarfinnullu avinneqartassaaq. Taamatut aalajangersagaqarneranut tunngaviuvoq nalunaarsuutit ukiumiit ukiumut assigiiaartunik paasiuminartunillu ilusilersorneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaat.

Taakku saniatigut “inatsisip immikkoortuinut assigiinngisitaartunut angusanut nalunaarsuut”, ingerlatanut immikkoortunut naalackersuinernullu tunngatillugu immikkoortunut avitaq, ilanngunneqartassaaq. Nalunaarsuusiat taamaattut kingusinnerusukkut annertusineqarnissaannut periarfissaqarpoq.

Aammattaaq inatsimmi immikkoortunut assigiinngisitaartunut nalunaarsuutit imarisinnaavaat Nunatta Karsianit inatsisilerinikkut pisussaaffiliisumik qularnaveeqqusiissutit, taamaalillutik taakku Inatsisartut aningaasanut inatsisissatut siunnersuummik suliarinninneranni paasissutissiissutigineqarsinnaaniassammata. Ilanngullugu naatsorsuutigineqarpoq sanaartugassanut pilersaarussianut nutaanut nalunaarsuutit ilanngunneqartassasut. Inatsimmi immikkoortunut assigiinngisitaartunut nalunaarsuutit ukiumit naatsorsuutit atuuffianit ilisimaneqartumiit kingullermiit ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata kingorna ukiut missingiusiorfiit pingasuusut kingullersaannut sivikinnerpaamik ukiunit arfinilinnit paasissutissiissutinik imaqartassapput.

Aalajangersarneqarpoq “kontunut pingaarnernut nalunaarsuut” suliarineqartassasoq. Taassuma assigaa maannakkut ilanngussaq 1-itut suliarineqartartoq. Nalunaarsuummi

kontut pingaarnert tamarmik ilaapput. Ukiuni aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasaliissutit saniatigut nalunaarsuummi ilanngunneqartassapput kingullermik naatsorsuutitigut angusat, kingullermik aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit kiisalu ukiuni missingiusiorfinni pingasuni aningaasaliissutit pillugit paasissutissiissutit.

Kontuni pingaarnerni aningaasaliissutinut ataasikkaanut nassuiaatit “missingersersuusianut ilaatitat”-nik taagorneqarput, tamannalu maanna pissusiusunut naleqqiullugu allanngunngilaq. Missingersersuusianut ilaatitat imaraat aningaasaliissutigineqartumut tunngatillugu maleruagassatigut tunngavigisat, missingersersuusiornermi tunngavissaatinneqartut il. il.

Aningaasaliissutinut ataasiakkaanut missingersersuusianut ilaatitat imarissavaat aningaasaliissutip suunerata nalunaarnera, takuuk § 14, aammalu imarissallugu aningaasaliissummut tunngatillugu oqaasertaliussanik ilanngussisoqarsimanersoq pillugu paasissutissiissut. Ilanngussisoqarsimappat oqaasertaliussap normua nalunaarneqassaaq. Aalajangersakkat taakku aqutugalugit erseqqivissumik aalajangersarneqarpoq aningaasaliissummut tunngatillugu aningaasanik atuinissamut maleruagassat il. il. suunersut, tassunga ilanngullugu aningaasaliissutip suunera aningaasaliissuteqarnikkullu aqunneqarnera.

Missingersersuusianut ilaatitap imarissavai missingersersuusiornermi tunngavilersuutit pillugit paasissutissat kiisalu missingersersuusiat immikkoortitaarneri. Missingersersuusianut ilaatitat Inatsisartut pineqartup aningaasaliissutiginiissaanut tunngavissaraat, taamaalillutillu aamma Inatsisartut tamakkiisumik tulleriinnilersuiniarneranni ilaasarput. Taamaammat missingersersuusianut ilaatitat taamaliornissamut tunngavissaalluarsinnaanissaat pingaartuuvoq, t. i. aningaasaliissuteqarniarnermut tunuliaqutaasoq, iluanaarutissatut pissarsiassatullu naatsorsuutigisat, ingerlatsineq, naammassisaqarsinnaaneq il. il. nassuiaqqissaarneqarsinaasariaqartut. Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat paasissutissanik pisariaqartunik tamanik pissarsiniarnissaq akisussaaffigaat.

Oqaasertaliussanut nassuiaatini ilaatigut oqaatigineqassaaq oqaasertaliussaq ukiuni siuliini aningaasanut inatsisinit ingerlateqqitaanersoq kiisalu oqaasertaliussaq ulluinnarni qanoq kinguneqarumaanersoq kinguneqarsinnaanersorluunniit.

§ 14-imut

Aalajangersakkami aningaasaleeriaatsit tallimaaneri aalajangersarneqarput. Aningaasaleeriaatsit suuneri atuinissamut maleruagassanut aalajangiisuusarput, takuuk § 7.

Aningaasaleeriaatsit tallimat ukuupput:

- 1) Ingerlatsinermut aningaasaliissutit
- 2) Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat
- 3) Tapiissutissatut aningaasaliissutit
- 4) Sanaartugassanut aningaasaliissutit
- 5) Isetitassatut aningaasaliissutit

Aningaasaleeriaatsip sorliup toqqarneqarnissaani ingerlatassap suunera aningaasaliissutinillu aqutsinissaq kissaatigineqartoq apeqqutaasassapput. Aningaasaliissutinik aqutsinermut tunngatillugu assersuutigalugu apeqqutaasinnaavoq aningaasaliissummut atatillugu akissarsianut aningaasartuuteqartoqarsinnaassanersoq.

Tunngavissaatinneqarpoq Missingersersuusiornermut Malittarisassani maleruagassatigut aningaasanik atuinissanut maleruagassiat aalajangersarneqassasut, takuuk § 20. Tassa imaappoq allamik taasaqartoqarsimatinnagu Missingersersuusiornermut Malittarisassani aningaasanik atuinissamut maleruagassat pineqartumut tunngasut nalunaarneqarsimasassasut.

Aningaasanik atuinissanut maleruagassanut naleqqiullugu *nikingassutit* aningaasaleeriaatsinut ataasiakkaanut tunngatillugu immikkut maleruagassiani taaneqarsimapput, takukkit matuma kinguliini allassimasut.

Aningaasanik atuinissanut maleruagassani §-it 15 - 19 naapertorlugit aningaasaleeriaatsinut tallimaasunut tunngatillugu tunngaviit pingaarnerit takussutissiami 1-imi takutinneqartutut eqikkarneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1. Aningaasaleeriaatsini tallimaasuni tunngaviit pingaarnerit

	Aningaasartuuteqarsinnaalluniluu nniit isertitaqartoqarsinnaava?	Aningasaliissutit missingersersuusiani sorlarniippat?		
	Aningaasartuuti t	Isertitat	Aningaasartuuti tut missingersersuutit	Isertitatut missingersersuutit
Ingerlatsinermut aningaasaliissutit	aap	aap*)	aap	naamik

Aningaliissutit inatsisiti- gut pisussaaffigisat	aap	naamik	aap	naamik
Tapiissutinut aningaasaliissutit	Aap	naamik	aap	naamik
Sanaartugassanut aningaasaliissutit	aap	naamik	aap	naamik
Isertitanut aningasaasaliissutit	naamik	aap	naamik	Aap

Nassuiaat: *) Taamaallaat isertitat aningaasaliissummi ingerlatamut toqqaannartumik attuumassutillit, assersuutigalugu isertitat suliffeqarfiup ingerlanneqarneranut toqqaannartumik attuumassutillit.

§ 15-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarput ingerlatsinermut aningaasaliissummut atatillugu aningaasanik atuinissanut malittarisassat. Ingerlatsinermut aningaasaliissut ingerlatsivimmi allaffeqarfimmiluunniit aningaasaliissummut ilaasumi ingerlatsinermut ilanngaaseereerluni aningaasartuuteqarnissamut sinaakkusiussatut aningaasaliissutaapput. Taamaalilluni imatut paasineqassaaq ingerlatsinermut aningaasaliissutip ataani ingerlatsiviup ingerlataqarneranut atatillugu isertitaqartoqarsinnaasoq, tamatumalu kingunerisarpa aningaasaliissutit aningaasartaasa aningaasartuutit tamarmiusut katinnerinit ikinnerusinnaasarnerat. Kisiannili ingerlatsiviup missingersersuusianik immikkoortiterinerani aningaasartuutit isertitallu ilanngaasernagit ilan-ngunneqartartussaapput. Aammattaaq aalajangersakkap kingunerisaanik ingerlatsiviit imminnut assingusut arlallit ingerlatsinermut aningaasaliissutinut ilaasarsinnaapput. Tamanna aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit aningaasartakitsuaqqat amerlasuut pinaveersimatinneqarnissaat eqqarsaatigalugu pitsaasuusinnaavoq.

Aammattaaq aalajangersakkami ilanngullugu aalajangersarneqarpoq aningaasaleeriaatsini taamaattuniinnaq akissarsianut aningaasartuuteqartoqarsinnaasoq. Aamma ingerlatsinermut aningaaliissutitigut ingerlaavartumik aserfallatsaaliinernut il. il. atatillugu annikitsunik sanaartornermut aningaasartuuteqartoqarsinnaaneranut periarfissiisoqarpoq. Missingersersuusiornermut malittarisassani maleruagassani aserfallatsaaliinernut pilersaarusiatic sanaartugassanullu pilersaarusiatic immikkoortinnerat aalajangersarneqarpoq. Pilersaarusiatic annertunerusut - pilersaarusiatic ingerlatsinermut ani-ngaasaliissutinut ilaagaluaangalluunniit - immikkut sanaartugassanut aningaasaliissuteqartoqarnissaanik

piumasaqaateqarfiupput.

Aammattaaq aalajangersakkami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq ingerlatsinermit aningaasaliissuteqartarnernut atatillugu ileqqaaruteqartarnissamik aaqqissuussisarnissanut maleruagassanik suliaqarnissaminut piginnaatinneqarpoq. Ileqqaaruteqartarnissamik aaqqissuussineq ingerlatsiviit - sinaakkusiussat erseqqinnerusumik aalajangersakkat iluanni - ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata siuliani atuinikinnerunermikkut assersuutigalugu nutaanik annertuunik pisinissaminnut aserfallatsaaliinissaminnulluunniit ileqqaaruteqarnissaminnut periarfissinneqarnissaannut aqqtissiuussisinnaavoq.

Aammattaaq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq namminersortitatut suliffeqarfeqarneq isertitanillu matussusertakkanik suliffeqarfeqarneq pillugit maleruagassanik immikkut aalajangersaasinnaavoq.

§ 16-imut

Aalajangersakkami aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat atorneqartarnissaannut maleruagassat aalajangersarneqarput. Aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat taamaallaat atorneqarsinnaapput aningaasartuutit pisartagarineqartussanut inatsisit immikkut ittut tunngavigalugit pisartagaqarsinnaasunut aalajangersimasunut tunngassuteqaraangata aammalu pisartagarineqartussat angissusissaat naatsorsorneqartarneriniluunniit tunngavissat immikkut inatsisiliornikkut aalajangersarneqarsimagaangata.

Inatsisitigut pisussaaffittut aningaasartuutaasartussaammata aningaasaliissutit amerlassusii aningaasanut inatsimmi inaarutaasumik aningaasartuutitut aalajangiisuunatik inatsit attuumassuteqartoq tunngavigalugu pisartagaritinneqartut tunniunneqartartut amerlassusii aalajangiisuusarput. Taamaammat aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasartuutaajumaartunik missingiinertut ilaasarput. Tamatuma peqatigitillugu kingunerisarpaa aningaasaliissutitut naleqqiullugu aningaasartuutit amerlanerussutaasa ikinnerussutaasaluunniit ilassutitut aningaasaliissutitut inatsimmut ilanngunneqaratik naatsorsuutitigut nassuiaatitalerlugit naatsorsuutitut ilanngunneqartarnerat, ilanngullugu takuuk § 27.

Aningaasanut inatsimmi aningaasartuutissanik missingiisinerit sapinngisamik eqqortuutinniarnissaat qulakkeerniarneqartassaaq. Taamaammat aalajangersakkami ersersinneqarpoq aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip saqqummiunneqarneranut

atatillugu kiisalu aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqarneranut atatillugu aningaasartuutissatut missinngikkat pisariaqarnerat naapertorlugu iluarsiiusserneqartassasut.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq aningaasaleeriaatsimut uunga tunngatillugu piunasaqaataasoq aningaasanut inatsimmi aningaasaliissummut aalajangersimasumut tunngatillugu nassuiaatini erseqqissumik nalunaarneqarsimassasoq inatsit suna tunngavigalugu aningaasartuuteqartoqarnerasoq, pisartagaritinneqartut qanoq annertussuseqarnerisut, ingerlatassatut naatsorsuutigisat qanoq ittuunersut il. il. Ukiup ingerlanerani annertuunik nikingassuteqartoqarsinnaanera aningaasartuutininik ingerlaavartumik nakkutilliinermi ilaatinneqartassaaq, takuuk § 30.

§ 17-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasartuutit allat tapiissutitut ilusillit tapiissutissatut aningaasaliissutitut nalunaarsorneqartassasut. Aningaasartuutit pinngitsooratik tapiissutitut iluseqartariaqanngillat, assersuutigalugu tassaasinnaallutik suliffeqarfinnut aningaasaliissuteqarnerit kingunerisaannik, aningaasartuutit, ernianut aningaasartuutit, ernianut tapiissutit, inuussutissarsiuutinut tapiissutit, sillimmatit, nalikilliliinerit, aningaasanik attartortitsinerit. Aningaasanut attartukkanut Namminersornerullutik Oqartussanut taarsiissutit isertitanut aningaasaliissutininut ilanngunneqartassapput.

Aningaasaliissutit aningaasanik atuinissanut maleruagassat nalinginnaasut Missingersersuusiornermut Malittarisassani aalajangersarneqartut immikkut ittumik sanioqqunneqarsinnaanerinik imaqanngillat.

§ 18-imut

Aalajangersagaq sanaartugassanut aningaasaliissutininik atuinissanut maleruagassanut tunngassuteqarpoq. Aningaasaleeriaaseq illuutininik suikkaasunik pisinerni, sanaartorluni tunisassiornernut, sanaartorniartunut aningaasanik attartortitsinernut, kommunit sanaartortitsinissaannut iluarsaassisitsinissaannut aningaasanik tapiissuteqarfiginerininut il. il. atorineqartarpoq.

Aallaaviusoq tassaavoq aningaasanut inatsimmi sanaartugassanut aningaasaliissutit tamarmik immikkut sanaartugassanut pilersaarusiamik ataatsimik imaqarnissaat. Kisiannili immikkut ittunik pissutissaqartillugu sanaartugassanut aningaasaliissutit ataatsit iluanni

sanaartugassanut pilersaarusiart arlallit ilanngunneqarsinnaapput. Tamanna sanaartugassanut pilersaarusiart annikitsut arlaqartillugit pitsaasuusinnaasarpoq.

Aningaasanut inatsimmi sanaartugassanut aningaasaliissutini aningaasartuutissatut nalunaarneqartoq ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasartuutissat amerlassusissaattut missingiineq tunngavigalugu ilanngussaasarpoq. Ukiuni tullerni aningaasartuutitut ikileriaatitut aningaasartuutissat ukiunut pilersaarusiart suliarineqarnerata sivilissusissaattut naatsorsuutigineqartunut ataasiakkaanut agguataarneqartassapput.

Assersuutigalugu sanaartugassanut pilersaarusiart ukiuni sisamani ingerlanneqartussatut naatsorsuutigineqartut missingersersuusiornerani aningaasartuutissat ukiuni sisamani taakkunani ukiut tamaasa ikileriaatissaat (ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani 1 kiisalu ukiuni missingiusiorfinni tullerni 3) naatsorsuutigineqassapput. Taamaalillutik ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani ukiunilu missingiusiorfinni tullerni pingasuni sanaartugassanut aningaasaliissutini aningaasartuutit aningaasartuutissatut tamarmiusussatut aningaasaliissutigineqartutut annertussuseqassapput. Sanaartugassanut pilersaarusiart ukiut sisamat sinnerlugit sivilissususeqassappat pilersaarusiart nassuiaatitaani oqaatigineqassaaq sanaartugassanut aningaasartuutissat ilaat qanoq amerlatigisut ukiut sisamat qaangiutereernerini aningaasartuutigilersaarneqarnerisut.

Aningaasaliissutit ataasiakkaat nassuiaatitaanni (missingersersuusianut ilaatitani) pilersaarusiart, pilersaarusiart qanoq sivilutigisumik ingerlanneqarnissaanik naatsorsuutigisaq kiisalu pilersaarusiart tamakkiisumik aningaasartuutitassaa nassuiarneqassapput. Pilersaarusiart tamakkiisumik ani-ningaasartuutitassaa tassaavoq aningaasatigut sinaakutissaa, taamaalillunilu tassaassalluni aningaasaliissuteqarnermi sinaakutissaa Naalakkersuisunut ilaasortap attuumassuteqartup pilersaarusiart naammassiniarnerani aningaasatigut killigisassaa. Tamakkiisumik aningaasartuutissanut naleqqiullugu nikingassuteqartut ilassutitut aningaasaliisoqartussaavoq.

Sanaartugassanut aningaasaliissutit iluani sanaartugassanut pilersaarusiart aningaasanut inatsimmi akuersissutigineqartarpoq. Aningaasanut inatsisissatut siunnersuutit saqqumiunneqarnerani ani-ningaasanut inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit sanaartugassanut pilersaarusiart nutaanut nalunaarsuusianik imaqartarput, takukkit § 13-imut nassuiaatit. Sanaartugassanut pilersaarusiart piffissakilliorneq pissutigalugu aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarsinnaanngikkaangat sanaartugassanut aningaasaliissutissanik pilersaarusiart tunngatillugu aningaasartuutigineqartussatut aningaasartuutillu ikiliartuutissaattut naatsorsuutigineqartunik imalinnik immikkoortitsisoqarsinnaavoq. Kisiannili sanaartugassanut pilersaarusiart aatsaat

aningaasanut inatsisissatut siunnersuummut allannguutissatut siunnersuut tunngavigalugu imaluunniit ukiup ingerlanerani Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut saqqummiussineq tunngavigalugu aallartinneqarsinnaavoq.

Ilanngullugu erseqqissarneqarpoq sanaartugassanut pilersaarusiap kingunerisaanik ingerlatsineranut sanaartornermullu aningaasartuutissat tamarmik pilersaarusiap nassuiaatitaani nassuiarneqartassasut.

Sanaartugassanut pilersaarusiaq akuersissutigineqareeraangat sanaartugassanut aningaasaliissutit ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasartuutissat Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmut nuunneqarsinnaapput. Ukiuni tullerni aningaasartuutissat aatsaat ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani aningaasartuutissat missingersersuusionerqarfimmini Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmut nuunneqarsinnaapput, takuuk aningaasat ikiliartornissaannut naatsorsuutigisap nassuiarnera.

§ 19-imut

Aalajangersagaq isertitassanut aningaasaliissutinik atuinissamut maleruagassanut tunngassuteqarpoq. Aningaasaliissutit Nunatta Karsiani isertitanut atatillugu atornerqartarput, tassaallutillu naalagaaffiup Namminersornerullutik Oqartussanut tapiissutai kiisalu akileraarutigut akitsuutigullu isertitat. Aammattaaq isertitanut aningaasaliissutit iluanaarutinit pissarsianut, aningaasanik Nunatta Karsianit attartukkanik taarsiinernut, naliliutinik sanaartugaatinillu tunisaqarnernut il. il. tunngatillugu atornerqartarput. Taamaallaat isertitanut aningaasaliissutit aningaasanut inatsimmi isertitanut missingersersuusiani ilaatinneqarsinnaapput.

§ 20-mut

Aalajangersakkami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit atornerqarnissaannut nalinginnaasunik maleruagassiornissaminut piginnaatinneqarpoq. Atuinissamut maleruagassat aalajangersimasut eqqarsaatigalugit aalajangersakkatigut tunngavissaat Missi-ngersersuusioneranut Malittarisassani aalajangersarneqartassapput, takuuk § 33.

§ 21-mut

Sanaartugassanut tunngasut aqunneqarnerat nukittorsarniarlugu Sanaartugassanut

Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik pilersinneqassaaq. Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup pilersinneqarneratigut sanaartornerit sivilissusiisa nikinnerisa kingunerisaannik ukiut aningaasanut inatsisit atuuffiisa akornini akiliuteqartarnerit nikinneri Aningaasaateqarfimmi nalimmassarneqartalissapput, taamaalillutillu aningaasanut inatsisissatut siunnersuutip aningaasanulluunniit inatsisip ilassutitut aningaasaliissutitut inatsimmut atatillugu aaqquissuussinernut tunngasunik iluarsiissuteqartariaqartarneni amerlasuunik kinguneqartariaarutissallutik.

Aammattaaq Aningaasaateqarfik aqutigalugu sanaartugassanut tunngasut pisariitsumik paasiuminartumillu aningaasatigut aqunneqarsinnaalissapput, ilaatigut sanaartugassanut tunngatillugu ani-ngaasaliissuteqaqqittarnermik periutsip maanna atuuttup atorunnaarsinneqarnerata kingunerisaannik. Peqatigitillugu anguniagaavoq Aningaasaateqarfiup sapinngisamik qulakkeerniartassagaa Namminersornerullutik Oqartussat sanaartornikkut ingerlataasa sanaartornermik ingerlataqarfinni pisinnaasanut naapertuuttunngorsarneqartarnissaat.

Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfik taamaallaat missingersersuusiornikkut naatsorsuuserinikkullu aningaasaateqarfiuvoq, Nunattalu karsianut ilaalluni. Tassa imaappoq Ani-ngaasaateqarfik pingaarutilinni tamani Nunatta Karsianut assigiisinneqarsinnaasoq aammalu Ani-ngaasaateqarfiup aningaasaatai Nunatta Karsiata aningaasaataanut ilaallutik. Aamma imaappoq ernianit isertitat ernianullu aningaasartuutit il. il. Nunatta Karsianut nakkartinneqartartussaasut kiisalu Nunatta Karsiata ernianut aningaasartuutaasa ernianillu isertitaasa sinnerinut ilanngullutik nalunaarsorneqartassasut. Aningaasaateqarfik pineqartoq taamaallaat missingersersuusiornikkut naatsorsuuserinikkullu aningaasaateqarfiummat Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup siulersuisussaannik pilersitsisoqartussaangilaq, takuuk § 23.

Aningaasanut inatsimmi sanaartugassanut aningaasaliissutit iluanni aningaasartuutissat Aningaasaateqarfimmut nuunneqartartussaapput, taamaalillutillu Aningaasaateqarfiup isertitaatut nalunaarsorneqassallutik. Aningaasaateqarfiup aningaasartuutai tassaassapput sanaartugassanut pilersaarusiata naammassiartuaarneri ilutigalugit akiliutigineqartartut nalingi. Aningaasartuutit Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi naatsorsuutitut ilanngunneqartassapput. Sanaartornerit sivilissusiisa nikinnerisa kingunerisaannik akiliutit nikinneri Aningaasaateqarfimmi nalimmassarneqartassapput.

Sanaartugassanut pilersaarusiata taamaatinneqarnerisa kingunerisaannik aningaasartuutikinnerussutit imaluunniit sanaartugassanut pilersaarusiata ataasiakkaani

aningaasartuutikinnerussutit allat pilersaarusiaq naammassereeraangat Nunatta Karsianut utertinneqartassapput. Taamatut aningaasanik utertitsinerit Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmi aningaasartuutit allassimasartussaassapput kiisalu aningaasanut inatsimmi ilassutitulluunniit aningaasaliissutitut inatsimmi isertitatut allassimasartussaassallutik.

Pilersaarussianut ataasiakkaanut tamakkiisumik aningaasartuutissatut aningaasaliissutigineqartut sinnerneqaqqusaanngillat.

§ 22-mut

Aalajangersakkami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Aningaasaateqarfiup missingersersersuusiortarnissaanut aningaasaliissuteqarfigineqartarnissaanullu erseqqinnerusunik maleruagassiornissaminut piginnaatinneqarpoq, tassunga ilanngullugu naatsorsuutit pillugit nalunaaruteqartarnissaq.

§ 23-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Aningaasaateqarfiup allaffissornikkut ataavartumik ingerlanneqarnera Naalakkersuisunut ilaasortamit sanaartornermut tunngassuteqartunut akisussaasumit oqartussaaffigineqartoq.

§ 24-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfiup ingerlatai pillugit ukiumoortumik nassuiaasiortassasut. Nassuiaammi ilan-ngunneqartassapput pilersaarusiat ataasiakkaat killiffii pillugit naatsorsuusiat aningaasartuutitik isertitanillu naatsorsuutitut ilanngunneqarsimasunik ilallit. Ilanngullugu takuneqarsinnaassaaq pilersaarusiat ilaat sorliit nutaatut aallartinneqarsimanersut, suut ingerlanneqarnerisut, suut naam-massineqarsimanersut suullu taamaatinneqarsimanersut.

§ 25-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani, t.i. aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerata kingorna, nutaanik aningaasaliissuteqarnissamut oqaasertaliussaqaarnissamullu imaluunniit aningaasaliissutitik

oqaasertaliussanillu allangortitsinissamut piumasqaataasoq Inatsisartut
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat Inatsisartut sinnerlugit
akuersissuteqaqqaarsimassasoq. Aalajangersakkakut erseqqissarneqarpoq
aningaasartuutit, isertitat oqaasertaliussalluunniit aningaasanut inatsimmi
tunngavissaatinneqartunut naleqqiullugu allaanerusut *sioqqutsisumik*
akuersissuteqartoqareersimatinnagu atorneqarsinnaangitsut.

Peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat
tassaasoq ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani
aningaasaliissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaatinik tamanik isummerfiginnittartussa. Taamaalilluni
tunngavissaatinneqarpoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat
Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni aningaasaliissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaatit
aalajangiiffigisarnissaannut periarfissaqalissasoq. Tamatumunnga atatillugu
maluginiarneqassaaq inatsisissatut siunnersuummi ilassutitut aningaasaliissutinut
inatsimmut tunngatillugu ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit ukiup aningaasanut inatsisip
atuuffiata naanerata kingorna akuersissutigineqartartussanngorlugu periusineqartumik
allannguisoqarnissaanik siunnersuuteqartoqarnera. Peqatigitillugu nutaanik
aningaasaliisoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allannguisoqarnissaanik suliassat
Inatsisartut ataatsimiinnerisa naalerneranni aatsaat ullormi Inatsisartut ataatsimiiffianni
kingullermi ilassutitut aningaasaliissutinut inatsimmi akuersissutigineqartussaanut
pissutigalugu katersuutiinnartarneri pinngitsoortinneqarsinnaangussapput. Periusissatut
siunnersuutigineqartoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissi-
nilluunniit allangortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit ingerlaavartumik peqqissaartumillu
suliarineqartalernissaanut periarfissanik pitsaanerusunik ammaassissaaq.

Suliassat ilaqartarsinnaapput Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata arlaannik
pissuteqarluni isummerfigisinnaanagilluunniit isummerfigiumanngisaanik, assersuutigalugu
suliaq pineqartoq tunngaviusumik suliassaappat imaluunniit annertuunik aningaasartaqarpat
imaluunniit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata Inatsisartut suliament
tunngatillugu qanoq isumaqarnerat nalornissutigippassuk. Taamaammat Inatsisartut
Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata immikkut ittunik pissutissaqartillugu suliament
Inatsisartunut innersuussisinnaanissaanut periarfissamik ammaassisoqarpoq. Tamatuma
ulluinnarni kingunerisartussaassavaa suliap Inatsisartut ataatsimiinneranni tullermi aatsaat
isummerfigineqarsinnaanissaa.

§ 26

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata

ingerlanerani nutaamik aningaasaliissutigineqartut oqaasertaliussatullu ilanngunneqartut imaluunniit aningaasaliissutit oqaasertaliussallu allanngortinneqartut aningaasaliissutigineqarnermik oqaasertaliussan-ngortinneqarnermilluunniit kingorna ilassutitut aningaasaliissutissatut inatsimmut ilanngunneqartassasut. Ilanngullugu aalajangersarneqarpoq ilassutitut aningaasaliissutininut inatsit ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata naanerata kingorna akuersissutigineqartassasoq, t. i. tassaasoq kingusinerusukkut aningaasaliissuteqarnermut inatsit. Aalajangersakkap kingunerisaanik maannakkutut ingerlaavartumik ilassutitut aningaasaliissuteqartarnermik periuseq atorunnaassaaq. Tassunga taarsiullugu ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata naanerata kingorna ilassutitut aningaasaliissutininut inatsit ataaseq, aningaasanik atuinernik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannit akuersissutigineqareersimasunik katersiviusoq, saqqummiunneqarlunilu akuersissutigineqartassaaq.

Allannguinnermut pissutaavoq ingerlaavartunik ilassutitut aningaasaliissutininut inatsiseqartarnermik maanna periuserineqartup Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliissutaasa tamarmiusut aqunneqarnerannut naleqqiullugu pitsaanngitsumik ingerlalersimanera. Pingaartumik aningaasanut inatsisip akuersissutigineqarnerata kingunitsiannguatigut ilassutitut aningaasaliissutininik pissarsisinnaanermut periarfissaqarnera pissutigalugu aningaasanut inatsisip aallunneqarnera annikinneruler-tarpoq. Tamatuma kingunipilugisinnaavaa aningaasanut inatsisip aningaasat tamakkiisumik tulleriinnilersornerannut tunngavigineqarsinnaannginnera, akerlianillu aatsaat suliassat takkussorneri ilutigalugit tulleriinnilersuisoqartarnera: Suliat ataasiakkaat aaqqiivigineqartarlutik, kisiannili aningaasaqarniarnikkut ingerlatsinikkut annertunerusumik ataqatigiissaagaanngitsumik. Tamatuma kingunerisinnaasaa sanioqqunneqarsinnaanngitsoq tassaavoq aningaasartuutit naalakkersuinikkut kissaatigineqaqqissaanngikkaluamik qaffakkiartoruusaalernerat. Peqatigitillugu aningaasartuuteqarfissatut pisariaqartitat salliutinneqartut siuarsarneqarnissaat qulakkeersimaneqanngilaq. Kiisalu aamma maanna periusiusoq Inatsisartut ataatsimiinnerminni aningaasaliissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaatinut taarsiullugu aningaasanut inatsimmi ilaareersimasariaqaraluartunut amerlasuunut isummersortariaqartarnerannut ilapittuutaavoq.

Ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata naanerata kingorna ataatsimik ilassutitut aingaasanut inatsiseqartarnissamik periusissatut siunnersuutigineqartumi - aalajangersakkanik assigiinngitsunik allanik ilaqartumi, takukkit §-it 27 - 29 - anguniagaavoq aningaasanut inatsisip suliarineqartarnerata annertunerusumik aallunneqartarnissaa, taamaalilluni ukiumut ataasiarluni ataatsimoortumik aningaasarsiornikkut tulleriinnilersuisoqartarlarsinnaaqqullugu. Ingerlaavartumik ilassutitut ani-

ningaasaliissuteqartoqartarsinnaaneranut periarfissat annikillineqarnerisigut aningaasanik missingersersuusiortarnikkut malinneqqissaarneruniarneq kiisalu aningaasartuutissat tamakkerlugit aningaasanut inatsimmut ilanngunneqartarnissaannut piomassuseqarnerulernissaq annertusineqarsinnaapput. Tamanna Namminersornerullutik Oqartussani aningaasanik tamarmiusunik atorluaanerulernermut aqutissiuusseqataassaaq.

§ 27

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq aningaasaliissutini inatsisitigut pisussaaffigisani ani-ningaasartuuteqarnerussutit aningaasartuutikinnerussutilluunniit aatsaat nutaamik inatsisiliortoqarneranik inatsimmilluunniit allannguisoqarneranik pissuteqaraangamik ilassutitut aningaasaliissutissatut siunnersuummut ilanngunneqartassasut. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat aningaasartuutit immikkut inatsisini aalaja-ngersaavigineqarsimani pissutigalugit taamaallaat *missingikkanut* takussutissaanerat. Tamanna assersuutigalugu pensionisianut aningaasartuutitut, aningaasanut inatsimmi aningaasaliissuteqartoqarsimappat aningaasaliissuteqartoqarsimangippalluunniit apeqqutaatinnagu pensionisiaqarsinnaa-titaasunut tamanut aalajangersimasunik aningaasartalerlugit pisartagaritinneqartussanut, atuuppoq. Taamaallutik aningaasaliissutitut inatsisitigut pisussaaffigisanut aningaasartuuteqarnerussutit aningaasartuutikinnerussutilluunniit ingerlaannartumik atorneqarsinnaapput, ilassutitullu aningaasaliissuteqartoqarnissaa pisariaqarnani.

Aalajangersakkap ilaatigut kinguneraa ilassutitut aningaasaliissutitut inatsisip naatsorsuutitut eqqukannersunut takussutissaajunnaarluni *aningaasaliissutit* allannguuterpiarisaannut taamaallaat takussutissaalernera. *Aningaasaliissutitut* naleqqiullugu aningaasartuuteqarnerussutit aningaasartuutikinnerussutilluunniit suliarineqartarneri naatsorsuutit pillugit inatsimmi aalajangersaavigineqartartussaapput.

§ 28-mut

Aalajangersakkami erseqqinnerusumik aalajangersarneqarput nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit Inatsisartut Ani-ningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut saqqummiunneqartarnissaannut piomasqaatit. Aalajangersakkami ilanngullugu qulakkeerniarneqarpoq tamakkuninnga qinnuteqaatit sapinngisamik killilersi-

maarneqarnissaat.

Nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik oqaasertaliussaartoqarnissaanilluunniit imaluunniit aningaasaliissutinik oqaasertaloiussanilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit *siullertut* Aningaasaqarnermut Naalakkersuisumit Naalakkersuisut sinnerlugit Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut saqqummiunneqartassapput. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq malitsigitatut allakkat Aningaasaqarnermut Naalakkersuisut atsiukkat atorlugit. Aalajangersakkakut ilaatigut anguniarneqarpoq qinnuteqaatip tamakkiisuunerata piumasaqaatitullu aalajangersakkat eqquutsillugit suliarineqarsimanissaata qulakkeernissaa, t. i. pitsaassusissaata qulakkeernissaa. Peqatigitillugu taamaaliornikkut anguneqarsinnaavoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata suliap naammattumik qulaajaavigneqarsimanissaanik qulakkeerinerunissaa.

Aalajangersakkami *aappaatut* aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliuusissanut *pingaarutilinnut* aammalu aningaasanut inatsisissap suloiarinerani *sillimaffigereerneqarsinnaasimannngitsunut* tunngasuusassasut. Tassa aningaasaliinissamik pisariaqartitsineq tassanngaannartumik pilersimasuusaaq peqatigitillugulu arlaatigut pinngaaruteqartuussalluni. Aningaasanut inatsisissap suliarinerani puiguinerit taamaaqataalluunniit pissutigalugit aningaasaliinissanik pisariaqartitsilersimanagerit imaluunniit nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik kissaatit ukiumi tullermi aningaasanut inatsisissamut utaqqinneqarsinnaasut maleruagassatut pingaarnertut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut qinnuteqaataasinnaasariaqanngillat.

Aalajangersakkami ilanngullugu aalajangersarneqarpoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit taamaallaat aningaasaqarnikkut iliuusissanut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani aningaasartuuteqarnikkut sunnuteqartussanut tunngasuusassasut. Taamaalilluni Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap taamaallaat ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani kingunerisassaasut isummerfigisinnaavai, ukiunilu tullerni aningaasatigut kingunereratarsinnaasat aningaasanut inatsisissami tullermi ilanngunneqartussaassallutik.

Aalajangersakkamili peqatigitillugu aalajangersarneqarpoq Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut qinnuteqaammi qinnuteqaatip aningaasaqarnikkut toqqaannartumik toqqaannan-ngitsumilluunniit kingunerisassai tamakkerlugit nassuiarneqassasut,

taakkununggalu ilaapput ukiuni tullerni sunniutigisinnaasaasa kingunereratarsinnaasaasa nassuiarneqarnissaat. Taakkuli Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata isummerfigisinnaangilai.

Kiisalu aamma aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanik aningaasaliissutinilluunniit allanngortitsisoqarnissaanik qinnuteqaatit suliarineqartarnissaat pillugu erseqqinnerusunik aalajangersaasassasoq.

§ 29-mut

Aalajangersakkami ilassutitut aningaasaliissutinut inasistsip imarisassai aalajangersagaliuunneqarput. Aningaasanut inatsisituulli ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit ilusilersorneqassaaq inatsisip oqaasertai nassuiaatitallit atorlugit. Ilassutitut aningaasaliissutinut inatsit aqqissuunneqassaaq aningaasanut inatsimmut allannguutitalerlugu. Tunngavissaatinneqarpoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Missingersersuusianut Malittarisassani ilassutitut aningaasaliissutinut inatsisip suliarineqartarnissaanut aalajangersagaliortassasoq, takuuk § 33.

§ 30-mut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut Inatsisartut aningaasaqarnikkut tamakkiisumik tulleriinnilersuinerata eqquutsinneqarnissaa qulakkeerniarlugu aningaasartuutunik isertitanillu ingerlaavartumik nakutilliinissaminnut pisussaaffilerneqarput.

Nakkutilliinissap siunertaa marlunnik sammiveqarpoq. Siullertut isertitat aningaasartuutillu ani-ngaasanut inatsimmi tunngavissaatinneqartut naapertorlugit nikerarneri tassuunakkut qulakkeerneqassapput, taamaalilluni Nunatta Karsiata aningaasaqarnera naammaginartumik ingerlanerliornernillu tupatsitsiffiusarnani ineriartortuaannaqqullugu. Tassunga atatillugu tunngavissaatinneqarpoq Naalakkersuisut, taamatullu aamma Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat, iliuuseqarnissaminnut pisussaaffilerneqartut, t. i. immikkoortumi aningaasartuutit tunngavissaatinneqartunut naleqqiullugu amerlanerussappata matussutissanik ileqqaaruteqartoqarnissaa anguniarlugu iliuuseqassasut. Taamatut aningaasartuutunik ingerlaavartumik nakkutiginninneq aningaasaliissutit amerlissutissaannik qinnuteqaatit amerlassusiinut sapinngisamik killilersimaarinaqataasussaavoq peqatigitillugulu aningaasaliissutit naatsorsuutillu sapinngisamik annertunerpaamik imminnut naapertuuttuunissaat qulakkeersimaniassallugu.

Aappaatut aningaasartuutunik isertitanillu nakkutillineq paasissutissanik pissarsiniarnermi ilapittuutaassaaq, taamaalillutik Naalakkersuisut, Inatsisartut innuttaasullu Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaqarnerat tamakkiisumik malinnaaffigisinnaaniassammassuk, taamaalillutillu paasissutissat ilaatigut aningaasartuutunik tamarmiusunik tulleriinnilersuinermi aamma tunngavigi-neqarsinnaassallutik.

§ 31-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Naalakkersuisut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasartuutaasa isertitaasalu nikerarneri pillugit paasissutissanik pissarsiniartarnek ingerlatitseqqittarnerlu pisussaaffigigaat, taakkununga ilanngullugit aningaasanut inatsisip tunngavilersuutitai.

Naalakkersuisut tamanna pillugu ilisimatitsissummik Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni kiisalu ukiakkut ataatsimiinneranni saqqummiussisassapput.

Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni ukiumut siulianut ilassutitut aningaasaliissutissanut siunnersuut, ukiumut siulianut naatsorsuutit kiisalu aningaasaqarniarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut saqqummiunneqartassapput. Taaneqartoq kingulleq tassaavoq Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut ingerlanerat pillugu ukiumoortumik nalunaarut, isertitat aningaasartuutillu nikerarnerinut nassuiaataasoq misissuinerillu inernerinik saqqummiussiviusoq aammalu aningaa-sartuuteqarfinni pingaarutilinni aningaasaqarnikkut ingerlataqarnikkullu ineriartornerit pillugit misissuinerit inernerinik imalik.

Nalunaarut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut inissisimanerat pillugu paasissutissiisarnerup annertusarneqarneranut ilapittuutaassaaq aammalu Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaannilu tamarmi aningaasarsiornikkut ineriartorneq pillugu tunngavissaqarluartumik oqallinnermut tunngavissaassalluni. Taamaalilluni nalunaaruteqartarnek Inatsisartunut ilisimatitsinermi annertunerusumik siunertaqarpoq, taamaammallu ilusiligaasariaqarluni Naalakkersuisut Inatsisartullu aningaasarsiornikkut ineriartornissaq tulleriinnilersuinissarlu pillugit isumaliutersuutaannut ilaasinnaangorluni. Nalunaarummi ajornartorsiuteqarfiit ineriartornermilu sammiviit immikkut taasariaqartut tikkuartariaqarput. Nalunaarutip maannamut aningaasaqarniarnikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaataasartut, Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinnerini oqaluserineqartartut, assigerluinnangajappai.

Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni ilisimatitsissuteqarnermi killiffik nassuiaatigineqartassaaq, tassungalu ilanngullugit Inatsisartut ukiup aningaasanut inatsisip atuuffiata ingerlanerani aningaasaliissutit allannguutaat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata Naalakkersuisullu akuersissutigisimasaat takussutissiorneqassallutik. Taakku saniatigut aningaasaliissutit inatsisitigut pisussaaffigisat aningaasartuuteqarfigineqarsimanerini nakkutilliinerit inernerit saqqummiunneqartassapput kiisalu isertitanut aningaasaliissutit nakkutigineqarsimanerisa inernerit saqqummiunneqartassallutik. Ilisimatitsissut ersarissumik paasiuminartumillu ilusiligaasassaaq, taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut ingerlaneranut akisussaasunit soqutiginnittunilluunniit tamanit, taakkunungalu ilanngullugu inuiaqatigiinnit, atuarneqarsinnaallunilu atorneqarsinnaaniassammat.

§ 32-mut

Aalajangersakkami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Namminersornerullutik Oqartussani aningaasartuutini isertitanillu nakkutiginnittarnissaq pillugu erseqqinnerusunik aalajangersagaliornissaminut pisussaaffilerneqarpoq, assersuutigalugu Missingersersuusiornermut Malittarisassani.

§ 33-mut

Aalajangersakkami Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq Missingersersuusiornermut Malittarisassanik suliaqarnissaminut piginnaatinneqarpoq. Missingersersuusiornermut Malittarisassat inatsit una tunngavigalugu pilersinneqarput, inatsisilerinerlu eqqarsaatigalugu kaajallaasitatut naleqarlutik.

Missingersersuusiornermut Malittarisassat maanna missingersersuusiornermut ilitsersuutaasut taarserpaat. Taaguutaata "Missingersersuusiornermut Malittarisassanut" allanngortinneqarnissaa pissusissamisoorsorineqarsimavoq, taamaaliornikkut erseqqissarumallugu Missingersersuusiornermut Malittarisassani najoqqutassiat pinngitsooratiq malitassaasut. Missingersersuusiornermut Malittarisassanut tapiliullugit suliarisariaqarput sulianik ingerlatsisunut ilitsersuutit arlallit, allaffissornikkut oqartussaasut apeqqutit assigiinngitsut aaqqinniarnerni iluaqutiginiagassaminik aalajangersimasunik aallerfigisinnaasaat.

Missingersersuusiornermut Malittarisassat Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut kiisalu Inatsisartut Kukkunersuinerimut Ataatsimiititaliaannut ilisimatitsissutit ingerlatinneqartassapput.

§ 34-mut

Aalajangersakkap kingunerisaanik Namminersornerullutik Oqartussat missingersersuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat 1. januar 2001 atortuulissaaq. Ullup atortuulerfissaata aalajangerneqarnerani ukiup 2000-ip ingerlanerani allaffissornikkut aningaasanillu aqutsinikkut suleriaatsit annertungaatsiartumik allangortiterneqarnissaat qissimigaarneqarsimavoq, aammalu ani-ngaasanut inatsisissatut siunnersuutissaaq allatut ilusilerneqartussaalluni.

Aammattaaq Missingersersuusiortarnermut Malittarisassat ilitsersuutillu arlallit suliarineqartussaapput. Aningaasatigut missingersersuusiortarnerup nutarterneqarnera anguniarneqartutut Namminersornerullutik Oqartussat aningaasatigut aqutsineranut pitsanngoriaataassappat nutarterinermi immikkoortut assigiinngitsut peqqissaartumik piareersarnissaat pingaartuuvoq.

Taamaattorli aalajangersarneqarpoq § 1, imm. 2-mi aamma § 25-mi aalajangersakkat, Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaata oqartussaaffeqarneranut tunngassuteqartut, 1. januar 2000 atortuulissasut. Taamatuma kingunerisaanik Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaat 1. januar 2000-imiit ukioq kaajallallugu aningaasaliissuteqartarnissanik aalajangiisarnissaminut oqartussaaffeqalissaaq, tassalu aammattaaq Inatsisartut ataatsimiinnerisa nalaanni.

Taamatutaaq siunnersuutigineqarpoq §-it 21, 22, aamma 23, Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmut tunngassuteqartut, 1. januar 2000 atortuulissasut. Taamaalilluni 1. januar 2000 Sanaartugassanut Iluarsagassanullu Aningaasaateqarfimmik pilersitsisoqassaaq.

Naalakkersuisut aningaasatigut missingersersuusiortarnerup nutarterneqarnerani immikkoortut taakku marluk sapinngisamik piaartumik atortuulersinneqarnissaat assut pingaartippaat, tassalu 1. januar 2000 aallarnerfigalugu.

Ukiumi aningaasanut inatsisip atuuffiani 2000-imi missingersersuusiortarnermut aningaasaliissuteqartarnermullu maleruagassat maannamut atuuttut atuutissapput. Erseqqissarneqarporli ukioq 2001-imut aningaasaut inatsisissatut siunnersuut inatsimmi

matumani aalangersakkat malillugit suliarineqassasoq.